Laatijat: Nuorten Agenda 2030 -ryhmän edustajat Aaro Angerpuro, Karoliina Vaakanainen ja Saana Ylikruuvi yhteistyössä Nuorten luonto- ja ilmastoryhmän kanssa.

Nuorten Agenda 2030 -ryhmän asiantuntijalausunto Ympäristövaliokunnan kuuleminen Ilmastovuosikertomus 2023

Ilmastovuosikertomus 2023 tarjoaa kattavan yleiskatsauksen Suomen ilmastotilanteeseen ja edistykseen päästöjen vähentämisessä. Vaikka raportissa on paljon myönteisiä havaintoja, se myös korostaa tarvetta lisätoimiin erityisesti maankäyttösektorilla. Tämä asiantuntijalausunto esittää Nuorten Agenda 2030 ryhmän näkemykset ja suositukset raportin pohjalta.

Koulutuksen merkitys: Ilmastovuosikertomuksessa ei ole käsitelty koulutuksen roolia ilmastonmuutoksen hillinnässä, mikä on merkittävä puute. Koulutus on perusta, jolle rakennamme tulevaisuuden yhteiskuntaa, ja se on keskeinen väline ilmastotietoisuuden levittämisessä ja kestävien elämäntapojen omaksumisessa. Koulutussektorin sisällyttäminen ilmastotoimiin on välttämätöntä, jotta voimme varmistaa kestävän tulevaisuuden kaikille.

Metsien suojelu ja nielukyvyn vahvistaminen: Raportti osoittaa, että metsien nielukyvyn heikentyminen on huolestuttavaa. Suosittelemme hakkuiden vähentämistä ja jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen suosimista. Lisäksi on tärkeää tarkastella kriittisesti bioenergian käyttöä ja siirtyä kestävämpiin energiamuotoihin, kuten tuuli-, aurinko- ja ydinvoimaan.

Kuntien rooli ja taloudelliset kannustimet: Kuntien rooli hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisessa on merkittävä. On tärkeää, että valtion tuet kunnille säilytetään ja että luodaan taloudellisia kannustimia, jotka palkitsevat kunnat konkreettisista saavutuksista ilmastotavoitteiden edistämisessä. Kuntien on oltava eturintamassa kestävän kaupunkisuunnittelun ja liikkumismuotojen edistämisessä.

Kävely, pyöräily ja julkinen liikenne: Kestävien liikkumismuotojen, kuten kävelyn, pyöräilyn ja julkisen liikenteen edistäminen, on keskeistä ilmastonmuutoksen hillinnässä. On tärkeää, että tuemme näitä liikkumismuotoja erityisesti suurissa kaupungeissa, missä niillä on suurin

NUORTEN AGENDA2030 -RYHMÄ

potentiaali vähentää päästöjä. Vuonna 2022 jatkettu maankäytön, asumisen ja liikkumisen (MAL) suunnitelmien toimeenpano on osoitus siitä, että olemme oikealla tiellä. MAL-sopimukset kattavat jo 55 % Suomen asukkaista ja niiden avulla pyritään edistämään yhdyskuntarakenteen eheyttä ja kestäviä liikkumismuotoja. Nämä liikkumismuodot tarjoavat paitsi päästöttömän vaihtoehdon myös parantavat kansanterveyttä. Erityisesti nuorille, joilla ei usein ole mahdollisuutta omistaa tai käyttää autoa, on tärkeää tarjota houkuttelevia, edullisia ja toimivia vaihtoehtoja henkilöauton käytölle. Julkisen liikenteen edullisuus ja saavutettavuus kaupungeissa on avainasemassa, jotta kaikilla kansalaisilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet liikkua ja osallistua yhteiskunnan toimintaan.

Nuorten osallisuus: Nuorten osallisuus ilmastotoimissa on keskeistä. Hienoa, että Ilmastopolitiikan pyöreä pöydässä on Nuorisoedustaja, mutta on kehitettävä enemmän systemaattisia tapoja kuulla ja osallistaa nuoria, jotta heidän äänensä ja näkemyksensä kuuluvat päätöksenteossa. Nuorten näkökulmasta arviointi on tehtävä osaksi ilmastoprosessia, jotta ymmärrämme paremmin päätöstemme pitkäaikaiset seuraukset.

Kokonaisvaltainen lähestymistapa: Meidän on omaksuttava kokonaisvaltainen lähestymistapa ilmastoarvioinneissamme. Ilmastotoimet eivät ole vain teknisiä ratkaisuja, vaan ne vaikuttavat laajasti yhteiskuntaamme, mukaan lukien kasvatus- ja koulutussektorit. Meidän on sisällytettävä nämä sektorit ilmastotoimiimme.

Johtopäätökset ja suositukset: Ilmastovuosikertomus 2023 on tärkeä työkalu ilmastotyössä, mutta sen on heijastettava laajempaa yhteiskunnallista kontekstia ja sisällytettävä koulutus ja nuorivaikutusten arviointi osaksi ilmastotoimia. Myös kävelyn, pyöräilyn ja julkisen liikenteen edistämistä on kehitettävä entisestään. Suosittelemme, että valiokunta ottaa huomioon tämän asiantuntijalausunnon suositukset ja toimii niiden mukaisesti, jotta voimme varmistaa kestävän tulevaisuuden Suomelle ja koko maailmalle.

Kiitos mahdollisuudesta tuoda nuorten ääni kuuluviin tässä keskustelussa.

NUORTEN AGENDA2030 -RYHMÄ